

VASTUULLISUUSRAPORTTI 2022

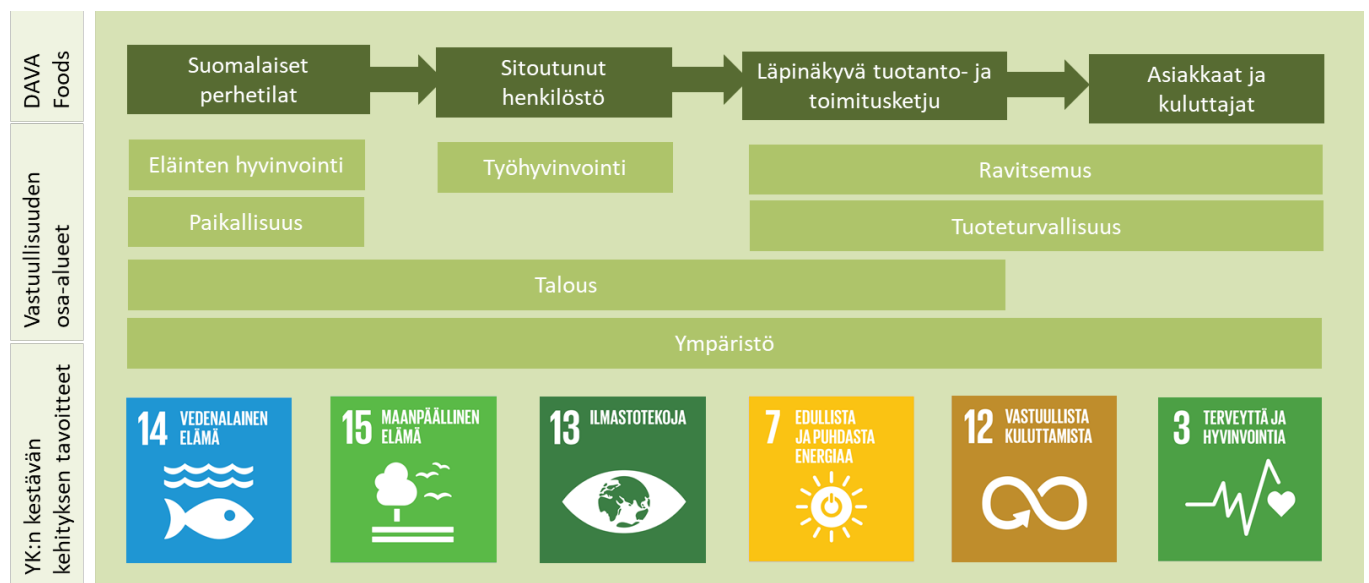
DAVA FOODS FINLAND OY

KAARINA

VASTUULLISUUSRAPORTTI

DAVA Foods Finland Oy :n vastuullisuusraportissa kuvataan yhtiön vastuullisuuden osa-alueita sekä niihin liittyviä toimenpiteitä ja tavoitteita kuluneena vuonna. DAVA Foods -konsernin vastuullisuuslinjaukset nojaavat valittuihin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Vastuullisuusohjelmamme löytyy verkkosivuiltamme www.davafoods.fi.

VUOSI 2022 – LIIKETOIMINNAN MUUTOKSET

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 oli vuoden merkittävin tapahtuma myös vastuullisuuden näkökulmasta. Muutaman päivän sisällä hyökkäyksen alkamisesta markkina hinnoitteli viljan sen mukaisesti, että kahden globaalisti merkittävän viljanviejämaan Ukrainan ja Venäjän viljasta merkittävä osa jää toimittamatta markkinoille. Tämän seurauksena jo syksyn 2021 huonon sadon jälkeen nousut kananrehun hinta kääntyi jyrkkään nousuun loppupalvesta 2022, mikä aiheutti syvän kannattavuuskriisin kananmunantuotannossa.

Arvoketju osoitti vastuullisuutensa ja lähes kaikki merkittävät asiakkaamme suostuivat avaamaan jo kertaalleen sovitut hinnat, minkä ansiosta pystyimme nostamaan tuottajahintoja tuotantokustannusten nousun kompensoimiseksi. Loppuvuotta kohti tuottajien kannattavuutta rasittivat enenevässä määrin myös kohonneet energia- ja korkokustannukset.

VUODELLE 2022 ASETETTUIJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1. Rehuntuotannon ympäristöjalanjäljen vähentäminen

LUKE:lla teetetyin kananmunan ympäristöjalanjälkitutkimuksen mukaan suomalaisen kananmunan ympäristöjalanjäljestä suurin osa syntyy rehuntuotannosta ja tilojen toiminnasta. Aloitimme viisivuotisen yhteistyön Baltic Sea Action Groupin kanssa. Yhteistyön tavoitteena on vähentää ympäristöjalanjälkeä näillä kahdella suurimmalla osa-alueella.

Toteuma: Vuonna 2022 tehtiin lähtötason kartoitusta ja tuottajien kouluttaminen uudistavan viljelyn menetelmillä aloitettiin. Mukana koulutuksessa oli ensimmäisessä vaiheessa 14 tuottajaa.

2. Eläinten hyvinvoinnin edistäminen häkittömien tuotantomuotojen osuutta kasvattamalla

Kehitämme entisestään sekä lattia- että luomumunien tuotantoa.

Panostamme yhdessä sopimustuottajiemme kanssa entistä vahvemmin tuotantoeläinten hyvinvointiin, tavoitteena luoda vielä lainsäädäntöäkin paremmat olosuhteet.

Toteuma: Häkittömien tuotantomuotojen osuus tuotannostamme nousi vuoden 2021 85 %:sta vuoden 2022 lopun 88%:iin.

3. Pakkaamon ja jalostetehtaan sekä logistiikan ympäristörasituksen pienentäminen.

Energiankulutuksen, tehokkuuden ja toimitustapojen optimointi kaikissa toiminnoissa.

Toteuma: Sähkönkulutus laski 29 % energiainvestointien ansiosta. Öljynkulutus laski 16 % mm. Närpiön yksikön alentuneen kulutuksen johdosta (-30%).

4. Työhyvinvoinnin kehittäminen

Jatkamme toimenpiteitä liittyen kehityskeskusteluihin, viestintään sekä henkilöstön osallistamiseen.

Toteuma: Koko Danish Agro -konsernissa suoritettujen henkilöstön tyytyväisyystutkimuksen tulokset olivat kaikilla osa-alueilla hyviä ja konsernin keskiarvoa parempia. Henkilöstöinfojen ja infomateriaalien määrää lisättiin.

SUOMALAINEN PERHETILATUOTANTO

Eläinten hyvinvointi

DAVA Foods Finlandin kuorikananmunat tuotetaan suomalaisilla perhetiloilla. DAVA Foods edellyttää sopimustuottajien noudattavan kananmunantuotantoa koskevia säädöksiä ja viranomaisohjeistuksia. Viranomaisvalvonnan lisäksi DAVA Foods Finland suorittaa tiloilla omia auditointeja.

DAVA Foods Finland edistää aktiivisesti kananmunamarkkinan siirtymistä häkittömiin tuotantomuotoihin. Tätä on tehty mm. suunnittelemalla muutosta yhdessä tuottajien sekä asiakkaiden kanssa. Vuoden 2022 lopulla jo n. 76% tuotantomäärästä oli vapaan ja ulkokananmunan tuotantomuodoissa, 12% luomussa ja 12% virikehäkkituotannossa. Luomumunien osuus laski johtuen inflaatiosta johtuvasta kulutuksen laskusta, mutta vapaan kanan munien osuus kasvoi tätä enemmän.

Kananmunien koko Suomen markkinassa muutos häkittömiin muotoihin kiihtyi. Koko tuotannosta häkittömien tuotantomuotojen osuus tuotetuista kiloista oli viimeisellä vuosineljänneksellä n. 70% ja DAVA Foods Finlandilla 88%.

DAVA Foods laajensi huomattavasti vuonna 2022 häkittömiin tuotantomuotoihin keskittyneen Kultamuna-brändin jakelua. Kultamuna-brändi viestii kuluttajille aktiivisesti häkittömien tuotantomuotojen eduista.

Paikallisuus

Alan suurimpien toimijoiden keskittyessä rakentamaan suurkanalayksiköitä DAVA Foods Finlandin strategia on keskittyä perhetilat tuotantoon ja edistää suomalaista kananmunien tuotantoa sopimustilojen kautta. Tämä edistää maaseudun elinvoimaisuutta ja Suomen huoltovarmuutta hajauttamalla tuotannon riskejä.

Tuottajat ovat tärkeä sidosryhmä ja alan kehitystyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä. Tuottajien osuuskunta Munakunta omistaa 50 % DAVA Foods Finlandista, joten tuottajat osallistuvat tätä kautta myös päätöksentekoon.

Tuottajatilaisuuksia pidettiin vuonna 2022 14 kpl. Osa näistä oli suunnattu tuotantomuodoittain, osa oli kaikille. Tilaisuuksissa käytiin avointa ja ajankohtaista keskustelua kananmunamarkkinoiden tilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä.

SITOUTUNUT HENKILÖSTÖ

Työhyvinvointi

Sitoutunut henkilöstö on yksi DAVA Foods Finlandin strategisista painopisteistä. Vuonna 2022 viestintää kehitettiin edelleen. Henkilöstölle jaettiin informaatiota henkilöstötiedotteilla ja järjestettiin 3 kertaa tiedotustilaisuus koko henkilökunnalle.

Danish Agro -konsernin henkilöstön tyytyväisyyskysely järjestettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2022. DAVA Foods Finlandin tulokset olivat keskiarvoa paremmat. Parhaat kokonaispisteet henkilöstökyselyssä olivat osa-alueilla esimiestyöskentely ja työn sisältö. Kaikki osa-alueet olivat hyvällä tasolla (oppiminen ja kehittyminen, työolot, yhteistyö sekä asiakkaat).

Työhyvinvoinnin ja jaksamisen edistämiseksi DAVA Foods antoi henkilöstötunna työntekijöilleen virikeseteleitä ja lounasedun.

Koronapandemian ohjeistuksia seurattiin ja päivitettiin kansallisten ohjeistusten mukaan.

Etätyökäytäntöä päätettiin jatkaa kuten vuonna 2021 niille henkilöille, joille se oli toimenkuvan puolesta mahdollista. Työntekijöille otettiin lakisääteisten vakuutusten lisäksi etätyö- ja vapaa-ajan tapaturmavakuutus.

Sairauspoissaolojen osuus työajasta laski 8,2%:iin (2021 9,7%)

Vuonna 2021 tehdyn elintarviketurvallisuuskulttuurikyselyn johdosta suunniteltuja toimenpiteitä vietiin eteenpäin vuonna 2022. Koko henkilöstölle järjestettiin aiheesta koulutus ja viestintää lisättiin.

Yhteistyöelimenä toimiva Työsuojelutoimikunta kokoontui vuonna 2022 4 kertaa. Mm. tätä kautta henkilöstö osallistui säännöllisesti työolosuhteiden kehittämiseen.

LÄPINÄKYVÄ TUOTANTO- JA TOIMITUSKETJU

Tuoteturvallisuus

DAVA Foods Finland Oy:ssä jatkettiin määrätietoista elintarviketurvallisuuteen liittyvää työtä. Syksyllä 2022 toteutettiin BRC-sertifikaattiin liittyvä auditointi Piispanristin pakkaamolla sekä jalostetehtaalla. Auditoinnissa ei kirjattu vakavia poikkeamia. DNV myönsi DAVA Foodsille GFSI standardin mukaisen BRC elintarviketurvallisuussertifikaatin vuodelle 2023 (taso A).

Syksyllä 2022 katselmoitiin DAVA Foodsin elintarviketurvallisuuspolitiikka, jonka ydinkohtia ovat:

Tuoteturvallisuus

Hallitsemme tuotantoketjumme munien hankinnasta valmiiden tuotteiden asiakastoimituksiin saakka. Täytämme elintarvikelainsäädännön ja BRC-standardin vaatimukset sekä antamamme asiakaslupaukset.

Luotettavuus

Toimintamme on vastuullista, taloudellisesti kestävä ja ympäristöarvot huomioivaa. Asiakkaamme voivat luottaa tuotteisiimme ja toimintatapoihimme. Me teemme mitä lupamme.

Osaaminen

DAVA Foodsin tuotteiden laatu syntyy henkilöstön ja kumppaniemme yhteistyöstä. Tiedämme mitä kuluttajat haluavat ja asiakkaamme tarvitsevat.

Kehittyminen

Olemme tavoitteellisia, toimimme kannattavasti ja haluamme koko ajan parantaa toimintatapojamme.

Vastuullisuusohjelmaa täydennettiin BSCI 11 periaatteilla, joita DAVA Foods sitoutuu noudattamaan ja vaatii vastaavan sitoumuksen myös kaikilta yhteistyökumppaneiltaan.

Laadunvarmistus:

DAVA Foodsin HACCP-ryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana säännöllisesti, yhteensä 5 kertaa.

Laaturyhmä, jossa käsitellään asiakaspalautteita ja reklamaatioita, kokoontui vuoden aikana suunnitelman mukaisesti 5 kertaa.

DAVA Foods kerää ja seuraa asiakaspalautteita jatkuvana prosessina. Vuoden 2021 alusta lähtien asiakaspalautteet on luokiteltu entistä tarkemmin, jolloin yhtiö saa tarkempaa seurantatietoa paitsi eri tyyppisistä tuoteongelmista myös positiivisista asiakaspalautteista. Tietoja käytetään toiminnan jatkuvaan kehittämiseen.

Asiakaspalautteiden määrä vuonna 2022 yhteensä 424 kpl, mikä on n. 30% vähemmän kuin vuonna 2021. Vakavia asiakaspalautteita ei vastaanotettu yhtään kappaletta. Välittömät asiakaspalautteista syntyneet kustannukset olivat 39% pienemmät kuin edellisellä vuonna.

Pakkaamon ja muiden tuotantotilojen ja laatu järjestelmän sisäisiä auditointeja tehtiin vuoden 2022 aikana suunnitelman mukaiset 8 kappaletta. Havaittuihin poikkeamiin reagoitiin välittömästi korjaavin toimenpitein.

Toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys ovat avainasioita. Kultamuna.fi verkkosivuilla kuluttaja voi Kultamunan mukaan merkityllä koodilla tarkistaa munat tuottaneen perhetilan.

Joulukuussa 2022 Ruokavirasto tiedotti kananmuna-alan toimijoille, että EU asettaa 1.1.2023 PFAS-rajarvot kananmunille ja muille elintarvikkeille. Ruokavirasto oli tiedotteensa mukaan löytänyt ottamistaan joidenkin pakkaamoiden luomumunanäytteistä kohonneita PFAS-arvoja. Syyksi tähän he olivat tunnistaneeet kalajauhon. Ruokavirasto ilmoitti myös ottaneensa 1.1.2023 PFAS-yhdisteet valvontaohjelmaansa mukaan ja ohjeisti sekä rehunvalmistajat että luomukananmunien tuottajat rajoittamaan kalajauhon käyttöä.

DAVA Foods Finlandin sopimustuottajista osa käyttää kalajauhoa luomurehun komponenttina, mutta sen määrä on erittäin vähäinen, 0-2 %. Kalajauhoa on annosteltu rehun mukaan tarvittaessa, jotta varmistetaan kanoille tärkeän valkuaisainekomponentin, metioniinin, saanti. Osa sopimusluomutiloista ei käytä kalajauhoa.

DAVA Foods Finland alkoi toimia heti kun sai tiedon uusista raja-arvoista. Kalajauhon käytölle annettiin tarkat ohjeet. Sopimustuottajat ohjeistettiin hankkimaan kalajauhoa tai sitä sisältäviä rehu tiivisteitä tai täysrehuja ainoastaan rehuntoimittajilta, jotka ovat ETT ry:n hyväksymiä ja jotka tämän lisäksi seuraavat kalajauhon PFAS -pitoisuuksia. Tuottaja ei saa ylittää kalajauhotoimittajan antamaa kalajauhon tai sitä sisältävän rehu tiivisteiden osuuden enimmäis suositusta rehun kokonaismäärästä. Ruokaviraston valvonnan täydentämiseksi PFAS-mittaukset lisättiin osaksi DAVA Foods Finland Oy:n omavalvontaa.

ASIAKKAAT JA KULUTTAJAT

Ravitsemus

DAVA Foods Finlandin päätuote on suomalainen kananmuna. Kultamuna-brändi viestii aktiivisesti kananmunan ravintosisällöstä ja ravitsemusväittämistä mm. verkkosivuillaan, pakkauksissa ja mainonnassa. Ravitsemustiedot ovat yksi suosituimmista sisällöistä kultamuna.fi -sivustolla.

Myös ammattilaispuolella ravitsemus on usein hankinnan kriteerinä ja kuuntelemme asiakkaiden toiveita tarkasti. Kananmuna on ravintoarvoiltaan hyvä vaihtoehto, kun haetaan lihalle vaihtoehtoja.

Uusien tuotteiden kehittämisessä ravintosisältö on yksi suunnittelun lähtökohdista. Seuraamme ravitsemussuosituksia ja kehitämme toimintaamme niiden mukaisesti.

Talous

DAVA Foods Finland huolehtii taloudellisesta vastuusta kehittämällä oman liiketoimintansa tehokkuutta sekä tavoittelemalla reilua tilityshintaa kananmunatuottajille.

Vuonna 2022 talouteen kohdistui useita muutospaineita, mm. Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan alkanut merkittävä kustannusten nousu, kuluttajien ostokäyttäytymisen muutokset sekä vientimarkkinan muutokset. DAVA Foods kehitti liiketoimintaansa näihin muutoksiin sopeutuen.

DAVA Foods Finlandin tilintarkastajana toimii Deloitte.

Ympäristö:

DAVA Foods Finland seuraa "Science Based Targets" Scope 1 ilmastopäästöjä osana DAVA Foods -konsernin yhteisiä tavoitteita.

Luonnonvarakeskuksen (LUKE) toteuttaman suomalaisen kananmunan ympäristöjalanjälkitutkimuksen mukaan suurin osa suomalaisen kananmunan ympäristöjalanjäljestä syntyy rehuntuotannosta ja tilojen toiminnasta. Siksi tavoitteena on kehittää rehuntuotantoa sopimustiloilla ja tukea tuottajia ympäristöjalanjäljen pienentämisessä.

DAVA Foods Finland Oy teki Baltic Sea Action Group:in (BSAG) kanssa Itämeri-sitoumuksen vuosille 2021–2025. Tämän myötä yritys sitoutui edistämään sopimustuottajiensa regeneratiivisen eli uudistavan viljelyn menetelmien käyttöönottoa rehuviljan viljelyssä. Tällä pyritään ilmakehän hiilen maaperään varastoimiseen, maaperän kasvukunnon parantamiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen sekä samalla sopimustuotantotilojen kannattavuuden ja elinvoimaisuuden kehittämiseen. Myös ravinteiden kestävä hallinta ja ravinteiden kierrätyksen kehittäminen ovat osa sitoumusta. Tärkeimpänä tavoitteena on kasvihuonepäästöjen ja vesistöjen ravinnekuorman vähentäminen.

Sitoumuksen myötä DAVA Foods Finland kuuluu BSAG:n vetämään Carbon Action -yritysverkostoon, joka mahdollistaa ruokaketjun toimijoiden yhteistyön ja oman toiminnan kehittämisen uudistavan maatalouden edistämiseksi. Vuonna 2022 toteutettiin lähtötason kartoitus sopimustiloilla sekä tuottajien käytännönläheinen koulutus uudistavaan viljelyyn. Tiloja oli mukana tässä vaiheessa 14 kpl.

Rehun raaka-aineena käytettävä riskialueilta tuleva soija on sertifioitua.

Asiakaskuljetusten optimointia jatkettiin vuonna 2022, minkä vuoksi logistiikan välilliset päästöt pienentyivät edelleen.

Kuormitukset 2022:

	2022	2021
Energia (MWh)		
Öljy (1000)	179	213
Sähkö	1834	2576
Jäte (tn)		
Muovi	3,18	2,71
Poltettava jäte	0	1,94
Munajäte (biojäte)	286,93	350,34
Kuorijäte (hyödyntämätön)	0	0
Energiajäte	9,64	10,06

Keräyskartonki (pahvi)	19,14	22,8
Vedenkulutus (l)	11,16 milj.	11,08 milj.

Vuonna 2022 sekä sähkön että öljyn kulutus pienenevät huomattavasti. Sähkönkäyttöä vähensivät erilaiset energiatehokkuustoimenpiteet. Öljyn kulutus väheni erityisesti Närpiön yksikössä, jossa siirryttiin maalämpöön. Muovin käyttö kasvoi kertaluontoisesti, koska munien kuljetuksessa tiloilta pakkaamoille käytettävien keräilykennojen 10 vuoden käyttöikä päättyi. Niitä hävitettiin kerralla isompi määrä, kun uudet kennot saatiin käyttöön.

Piispanristin tuotantolaitoksella käytetty sähkö on sertifioitua CO2-vapaata sähköä. Piispanristin toimitiloissa LED-valaistusuudistus saatiin valmiiksi, mikä vaikutti osaltaan sähkönkulutuksen pienemiseen.

Vastuullisuuden kehittämisessä DAVA Foods Finland Oy haluaa olla pitkäjänteinen. Vuodelle 2023 asetetaan samat tavoitteet ja toimenpiteet kuin vuonna 2022:

1. Rehuntuotannon ympäristöjalanjäljen vähentäminen

LUKE:lla teetetyin kananmunan ympäristöjalanjälkitutkimuksen mukaan suomalaisen kananmunan ympäristöjalanjäljestä suurin osa syntyy rehuntuotannosta ja tilojen toiminnasta. Jatkamme yhteistyötä Baltic Sea Action Groupin kanssa. Yhteistyön tavoitteena on vähentää ympäristöjalanjälkeä näillä kahdella suurimmalla osa-alueella.

2. Eläinten hyvinvoinnin edistäminen häkittömien tuotantomuotojen osuutta kasvattamalla

Kehitämme entisestään sekä lattia- että luomumunien tuotantoa. Panostamme yhdessä sopimustuottajiemme kanssa entistä vahvemmin tuotantoeläinten hyvinvointiin, tavoitteenamme luoda vielä lainsäädäntöäkin paremmat olosuhteet.

3. Pakkaamon ja jalostetehtaan sekä logistiikan ympäristörasituksen pienentäminen.

Energiankulutuksen, tehokkuuden ja toimitustapojen optimointi kaikissa toiminnoissa.

4. Työhyvinvoinnin kehittäminen

Jatkamme toimenpiteitä liittyen kehityskeskusteluihin, viestintään sekä henkilöstön osallistamiseen.

Tunnuslauseenamme pidämme edelleen:

”KAIKKI SE MIKÄ TEHOSTAA TOIMINTAA SÄÄSTÄÄ MYÖS YMPÄRISTÖÄ”

Turku 31.5.2023

DAVA Foods Finland Oy

Juha-Petri Jokinen
Toimitusjohtaja